

JAK JSEM SE SETKAL S HIV AKTIVISTOU

Člověk, který během posledních 25 let navštívil různé části světa, a všude se setkával s HIV pozitivními. Viděl a zažil mnoho, svými cestami a poznáním získal nejenom zkušenosti, ale i sílu ke své práci.

Carlton Rounds je výkonným ředitelem organizace Volunteer Positive v Oregonu (<http://volunteerpositive.org/>). Jeho společnost sdružuje HIV+ dobrovolníky, kteří vytvářejí programy pro pozitivní komunitu nejen v Oregonu, ale i v ostatních státech USA.

Člověka potká v životě ledacos. Na Carltonovi je zajímavé, že mu všudypřítomné stigma lidí žijících s HIV, které na svých cestách viděl, a i jeho vlastní zkušenost s nakažou pomohly pochopit vlastní zranitelnost a vyvolaly v něm sílu postavit se do první linie a otevřeně o HIV všude na světě mluvit.

Potvrdilo se to i během jeho návštěvy v Praze, kdy se hrdě zúčastnil pochodu Stromovkou proti stigmatizaci lidí s HIV. Každý jsme měli svůj transparent, na tom mém stálo „HIV-, HIV+, žij HIV neutral“ můj oblíbený slogan kampaně bojující právě proti stigmatizaci.

Ač jsem na Carltonovu otázku, zda mám nějaký vzor pro svou práci v organizaci pro HIV+, odpověděl záporně, po jeho odjezdu už jednu inspiraci mám. Carltone děkuju ti! Kéž by v každém z nás bylo kousek tvé energie!

Autor: Michael Jettmar

vlevo Michale Jettmar (autor článku), vpravo Carlton Rounds

PŘIPRAVOVANÉ AKCE

Tematika HIV / AIDS v průběhu Prague Pride

ST 12. srpna	Beseda: Pre-expoziční profylaxe (Galerie Langhans)
ČT 13. srpna	Beseda: Dopad diagnózy HIV na rodinu a blízké (Galerie Langhans) Testování na HIV v sanitce (Praha 2 – Vinohrady, místo upřesníme)
PÁ 14. srpna	Testování na HIV v sanitce (Praha 5 – Anděl, místo upřesníme)
SO 15. srpna	Průvod hrdosti ulicemi Prahy, informativní stánek na Letenské pláni Testování na HIV v sanitce (Letenská pláň)

Časy akcí upřesníme mj. na stránkách www.aids-pomoc.cz.

Česká společnost AIDS pomoc, z.s.

Dům světla, Malého 282/3, 186 00, Praha 8 - Karlín, tel: 224 81 42 84,

mail: info@aids-pomoc.cz, www.aids-pomoc.cz, BEZPLATNÁ LINKA AIDS POMOCI 800 800 980

Newsletter POZITIVNĚ! je evidován MK ČR pod číslem E 21338.

POZITIVNĚ!

ČERVENEC - SRPEN 2015 | 12

DVOUMĚSÍČNÍK PRO HIV PLUS KOMUNITU
VYDÁVÁ ČESKÁ SPOLEČNOST
AIDS POMOC, Z.S.

OBSAH:

O HIV MODERNĚ

JAK JSEM SE SETKAL S HIV AKTIVISTOU PŘIPRAVOVANÉ AKCE

OKAMŽITĚ NA TERAPII, RADÍ VÝZKUM

Nečekat na nic a zahájit léčbu ještě dřív, než počet buněk CD4 klesne pod 500, doporučují výsledky nové mezinárodní studie. Pokud se s terapií neotálí, pozitivní mají podle výzkumu výrazně větší šanci, že se jim v budoucnu vyhnou komplikace.

Do studie s názvem START se v roce 2011 zapojilo přes 4 600 pozitivních mužů a žen z 35 zemí světa. U poloviny se začalo s léčbou hned, druhá část zůstala bez terapie, dokud počet buněk CD4 neklesl pod 350, jak zněla dosavadní lékařská doporučení.

Podle dosavadních výsledků je zřetelné, že okamžité zahájení léčby snížilo riziko pozdějších zdravotních komplikací nebo smrti o 53%.

Účastníci studie budou pod dohledem výzkumníků ještě minimálně rok. Přesto už současná data podpořila doporučení Světové zdravotnické organizace, aby se s léčbou začalo nejpozději, když se počet CD4 dostane na 500.

Autor: Martin

Zdroj: www.aidsmap.com, 27.5.2015

O HIV MODERNĚ

DO ŠKOLY NEBO DO PRÁCE, NĚKDY NA DRINK, JINDY ZA ZÁBAVOU. POZITIVITA UŽ NEMUSÍ BÝT ZÁLEŽITOST, KTERÁ BY NÁS V ŽIVOTĚ NĚJAK ZÁSADNĚ OMEZOVALA. STÁT MÁ ALE TENDENCI VIDĚT NÁS POŘÁD JINAK, PO STARU. POKROKY V MEDICÍNĚ A LÉČBĚ PŘEHLÍŽÍ A Z TOHO, ŽE V ČESKU POZITIVNÍCH PŘIBÝVÁ, JAKOBY CHTĚL VINIT NÁS OSTATNÍ.

HIV A PARAGRAFY

Třeba zákon o ochraně veřejného zdraví stále používají někteří státní zástupci a soudci jako bič na pozitivní. Tresty jim rozdávají za to, že měli sex s negativním, pokud je tedy dotčený negativní udá. Pro soud je rozhodující, že je člověk pozitivní. Jestli se úspěšně léčí a jakou má virovou nálož, jako by bylo méně podstatné. Justice využívá odůvodnění, že pozitivní se pokusil o těžké ublížení na zdraví a ohrožoval negativního virem HIV. Přitom z lékařských výzkumů je dnes zřetelné, že léčba dokáže radikálně snížit nebezpečí přenosu. Podle britského výzkumu se dnes virus šíří z velké většiny kvůli lidem, kteří o své infekci nevědí. Ze studie plyne, že přes 80% nově nakažených tam získalo HIV od lidí, kteří neměli tušení, že jsou pozitivní. (1)

NEJZJISTITELNÁ VIROVÁ NÁLOŽ SNIŽUJE RIZIKO

Vědci se na základě posledních výzkumů shodují, že člověk s virovou náloží blíží se nule je přinejmenším o 96% méně infekční, než člověk neléčený. (2) Riziko nákazy přitom může být i nulové, jak naznačuje studie Partner. Během prvních dvou let výzkumu ani jeden ze sledovaných HIV+, kteří se úspěšně léčí, nikoho nenakazil, a to i přesto, že provozují nechráněný sex s negativními partnery. (3) Takhle by vypadalo riziko v případě, že by se nebezpečí snížilo jen o zatím prokázaných 96%. Například u nejméně nebezpečného, tedy orálního sexu s pozitivním člověkem je běžné riziko 0 - 0,04% (4), takže u lidí s nedetekovatelnou virovou náloží je pak maximálně 0,0016%. To je pravděpodobnost řádově srovnatelná s tím, že ve sportce uhodnete během jediného losování aspoň 5 čísel. (5) U aktivního análního sexu je u neobřezaných negativních mužů riziko, že od pozitivního partnera dostanou HIV zhruba 0,62%, což by nejzjistitelná virová nálož snížila na 0,025%. A u análního styku mezi negativním pasivním a pozitivním aktivním mužem je to u neléčených lidí 0,65% - 1,43% (podle toho, zda došlo k ejakulaci), takže z účinnou terapií nebezpečí klesá na 0,026% resp. 0,057%. (6) To je, jako byste v obci se zhruba 2000 obyvateli chtěli najít kamaráda, na kterého nemáte adresu, a narazili na něj hned v prvním bytě, na který byste náhodně zavzornili. Vzhledem k tomu, že studie Partner ještě pokračuje a nulové nebezpečí tak věda zatím neuznala, je s určitým rizikem třeba počítat pořád. Nebezpečí navíc může zvyšovat jiná pohlavní choroba a také množství sexuálních partnerů, kteří jsou pozitivní, což by bylo například v Praze výrazně víc než v jakémkoliv jiném městě v zemi.

S OCHRANOU JE TO JISTOTA

I kdybychom odhlédli od toho, že člověk s nejzjistitelnou virovou náloží může někoho nakazit jen obtížně, stojí tady pořád fakt, že sex je věcí (minimálně) dvou lidí. A když se negativní partner rozhodne, že přijme zřetelné riziko a nepoužije kondom, je to jen jeho rozhodnutí. Vždyť i kdyby druhý partner upřímně věřil, že je negativní, nemusí třeba o své infekci zatím jen vědět. A v takovém případě by byl výrazně nakažlivější než člověk úspěšně léčený. Soudy ale dnes svalují vinu jednoznačně na pozitivního, který o svém statusu ví. Pokrok v léčbě HIV a výsledky mezinárodně uznaných studií zatím nechťejí pro své rozhodování využít, a tím nepřímo přispívají ke stigmatizaci pozitivních.

PRVNÍ POMOC PO RIZIKOVÉM SEXU

Jiným příkladem konzervativního přístupu státu k novinkám kolem HIV je pre- a po-expoziční profylaxe, tedy léky, které zabrání samotnému nakažení. V západním světě se s ní už běžně počítá jako s dalším preventivním prvkem. V Česku je ale k dispozici jen profylaxe po-expoziční, ale zdarma navíc jen pro zdravotníky, kteří se třeba píchnou o jehlu. Pokud má někdo za sebou rizikový sex, k lékům se sice také může dostat, ale musí si zajít pro předpis do AIDS centra a tablety si v plné výši zaplatit. Berou se 4 týdny a jejich cena je zhruba 20 000 korun. Což je pro mnohé suma, kterou

nemohou zaplatit. Přitom pokud by stát toto preventivní opatření vzal na sebe, ušetřil by výrazně víc peněz za léčbu těch, kteří by se nakazili nemuseli.

A ani naši negativní partneři se nemohou chránit před zbytečným nakažením; pre-expoziční profylaxe přes české hranice neprorazila vůbec.

STIGMA POŘÁD EXISTUJE

Také jistě není v pořádku, že nás někteří lékaři odmítají ošetřit jen kvůli pozitivnímu statusu, že novináři přebírají slovník státních zástupců a pozitivní označují za *nezodpovědné*, že dokonce internetový gay magazín označuje HIV pozitivní za *kudlanky*, jejichž jediným smyslem života jako by bylo nakazit co nejvíc *nevinných* gayů, že nově vznikající brožura pro čerstvé HIV+ má nouzi o pozitivní autory...

A hrozí navíc, že ministerstvo zdravotnictví nechá změnit poučení, které má každý pozitivní podepsat poté, co se dozví o své pozitivitě. Aktuálně tam je *morální povinnost* informovat své sexuální partnery, nově by se ale mohla změnit na povinnost *právně vymahatelnou*, což by pak zjednodušilo kriminalizaci pozitivních.

BOJ O PRÁVA

S obrovským úsilím se zatím podařily prosadit dvě změny. Připravovaná novela zákona o ochraně veřejného zdraví už pozitivním nenařizuje, aby svůj status povinně hlásili v zařízeních sociálních služeb, pokud by je někdy potřebovali využít. A po ještě větším tlaku ministerstvo z novely vypustilo paragraf o *povinném* testování osob *podezřelých z nosičství HIV*, který šel přímo proti doporučením Světové zdravotnické organizace, UNAIDS i Úřadu vysoké komisařky OSN pro lidská práva.

Když bude v podvědomí lidí na klíčových místech společnosti zůstávat přesvědčení, že si za pozitivitu může každý sám, máloco se zlepší. Je to hlavně na nás samotných, abychom se bránili a bili za férové jednání. Pokud chcete, byť anonymně pomoci, budeme rádi. Život s HIV v Česku může být i díky vám o něco příjemnější. Ozvěte se nám.

Kontakt: pozitivne@aims-pomoc.cz

Odkazy:

- (1) www.aidsmap.com/The-impact-of-undiagnosed-infection-on-HIV-transmission/page/2821896/
- (2) www.projectinform.org/news/having-an-hiv-positive-partner-with-an-undetected-viral-load-protects-gay-men-too-by-at-least-96/
- (3) www.aidsmap.com/No-one-with-an-undetected-viral-load-gay-or-heterosexual-transmits-HIV-in-first-two-years-of-PARTNER-study/page/2832748/
- (4) Julie Fox et al., *Quantifying Sexual Exposure to HIV Within an HIV-Serodiscordant Relationship: Development of an Algorithm. AIDS, 2011*
- (5) www.hazardni-hry.eu/loterie/sportka.html
- (6) Jin Fetal. *Per-Contact Probability of HIV Transmission in Homosexual Men in Sydney in the Era of HAART. AIDS, published online ahead of print, 2010*

Autor: Martin a Robert

TIVICAY - NOVÝ LÉK V ČESKU

Koncem května byl na český trh uveden nový antiretrovirový lék, patřící do skupiny *inhibitorů integrázy*. Z této skupiny dosud mohli lékaři volit mezi raltegravirem (Isentress) a elvitegravirem (Stribild). Novým lékem je dolutegravir, firemním názvem Tivicay. Loni byl schválen k užití v Evropě. Ve světě se objevuje již i kombinovaný přípravek s abacavirem a lamivudinem (Triumeq). Tivicay i Triumeq vyrábí firma Viiv Healthcare.

Integráza je enzym, který začleňuje virovou RNA do DNA hostitelské buňky a *inhibitory* tento proces narušují.

Dolutegravir dokáže v kombinaci s dalšími léky rychle potlačit množení viru. Poměrně dobře se snášá (nejčastější vedlejší potíže jsou poruchy spánku u 3% pacientů). Poskytuje vhodnou alternativu pro ty, kdo například kvůli resistenci nemohou užívat *inhibitory proteáz*. Dolutegravir se obvykle užívá jen jednou denně. Jeho překvapivou a kladnou vlastností je, že ve dvojnásobné dávce ho lze použít i u pacientů, u kterých se vyvinula rezistence na ostatní *inhibitory integrázy*.

Autor: MUDr. Ivo Procházka, CSc.